

เตือนภัยการผลิตพืช กรมวิชาการเกษตร

ช่วงวันที่ 20/10/2564 ถึง 02/11/2564

ระวัง โรครากเน่า โคนเน่า และโรคผลเน่า (เชื้อรา *Phytophthora palmivora*) *Phytophthora palmivora* ในทุเรียน

สภาพอากาศในช่วงนี้มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่ เดือนผู้ปลูกทุเรียน ในระยะ เตรียมต้น (ระยะการเจริญทางใบ) รับมือโรครากเน่า โคนเน่า และโรคผลเน่า (เชื้อรา *Phytophthora palmivora*)

อาการที่ราก เริ่มแรกจะเห็นใบที่ปลายกิ่งมีสีซีดไม่เป็นมันเงา เหี่ยวลู่ลง เมื่ออาการรุนแรงมากขึ้นใบจะเหลืองและหลุดร่วง หากขุดดูราก จะพบรากฝอยมีลักษณะเปลือกกล่อน และเปื่อยยุ่ยเป็นสีน้ำตาล เมื่อโรครุนแรงอาการเน่าจะลามไปยังรากแขนงและโคนต้น ทำให้ต้นทุเรียนโทรมและยืนต้นตาย

อาการที่กิ่งและที่ลำต้นหรือโคนต้น ระยะแรกจะเห็นทุเรียนแสดงอาการใบเหลืองเป็นบางกิ่ง สังเกตเห็นคล้ายคราบน้ำบนผิวเปลือกของกิ่ง หรือต้น ในช่วงเช้าที่มีอากาศชื้นอาจเห็นเป็นหยดของเหลวสีน้ำตาลแดงออกมาจากบริเวณแผล และจะค่อย ๆ แห้งไปในช่วงที่มีแดดจัด ทำให้เห็นเป็นคราบ เมื่อใช้มีดถากบริเวณคราบน้ำนั้น จะพบเนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อไม้เป็นแผลสีน้ำตาล ถ้าแผลขยายใหญ่ลุกลามจนรอบโคนต้น จะทำให้ทุเรียนใบร่วงจนหมดต้น และยืนต้นแห้งตาย อาการที่ใบ ใบอ่อนแสดงอาการเหี่ยว เหลืองบริเวณแผลมีลักษณะฉ่ำน้ำ สีน้ำตาลอ่อน และเปลี่ยนเป็นสีดำ ตายเน่าคล้ายน้ำร้อนลวก เส้นใบมีสีน้ำตาลดำ เกิดอาการไหม้แห้งคาต้นอย่างรวดเร็วแล้วค่อย ๆ ร่วงไป พบมากช่วงฝนตกหนักต่อเนื่องหลายวัน

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำดี ไม่มีน้ำท่วมขัง และเมื่อมีน้ำท่วมขังควรระบายออก
2. ปรับปรุงดิน โดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปรับสภาพดินให้มีค่าความเป็นกรด-ด่าง ประมาณ 6.5 กรณีดินที่เป็นกรดจัด ให้ใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ อัตรา 100-200 กิโลกรัมต่อไร่
3. หลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจทำให้รากหรือลำต้นเกิดแผล ซึ่งจะเป็นช่องทางให้เชื้อราสาเหตุโรคเข้าทำลายพืชได้ง่ายขึ้น
4. ต้นทุเรียนที่เป็นโรครุนแรงมาก หรือยืนต้นแห้งตาย ควรขุดออกนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วราดดินในหลุมและบริเวณโดยรอบ ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทั้งไ้ระยะหนึ่ง จึงปลูกทดแทน
5. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบส่วนของกิ่ง ใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค รวมทั้งเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่นไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสาร เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 1-2 ครั้ง ทุก 7-10 วัน และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผล อย่างน้อย 15 วัน
6. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง
7. เมื่อพบต้นที่ใบเริ่มมีสีซีด ไม่เป็นมันเงาหรือใบเหลืองหลุดร่วง ใช้สาร ฟอสโฟนิก แอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยาฉีดเข้าลำต้น อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น และ/หรือราดดินด้วยสารฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
8. เมื่อพบอาการโรคมบนกิ่งหรือที่โคนต้น ถากหรือขุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก แล้วทาแผลด้วยสาร ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 70 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WG อัตรา 90 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 40-60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ แมนโคเซบ + วาลิฟนาเลท 60% + 6% WG อัตรา 100 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ โพรพาโมคาร์บไฮโดรคลอไรด์ + เมทาแลกซิล 10% + 15% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร ทุก 7 วัน จนกว่าแผลจะแห้ง หรือ ใช้ฟอสโฟนิก แอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยา ใช้อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น ฉีดเข้าลำต้นหรือกิ่งในบริเวณตรงข้ามอาการโรค หรือส่วนที่เป็นเนื้อไม้ดีใกล้บริเวณที่เป็นโรค
9. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งเป็นโรค กิ่งแห้ง และตัดขั้วผลที่ค้างอยู่ นำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

ระวัง โรครากเน่าและโคนเน่า (เชื้อรา *Sclerotium rolfsii*) *Sclerotium rolfsii* ในพริก

สภาพอากาศในช่วงนี้มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่ เดือนผู้ปลูกพริก ในระยะ ทุกระยะการเจริญเติบโต รับมือโรครากเน่าและโคนเน่า (เชื้อรา *Sclerotium rolfsii*)

พริกแสดงอาการใบเหี่ยวอย่างรวดเร็ว บางครั้งพบใบที่อยู่ด้านล่างเปลี่ยนเป็นสีเหลือง หากอาการรุนแรงพริกจะยืนต้นตาย บริเวณโคนต้นพบเส้นใยของเชื้อรา มีลักษณะหยาบ สีขาว ต่อมาเชื้อราจะสร้างเม็ดสีขาว แล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลดำคล้ายเมล็ดผักกาดปนอยู่กับเส้นใย จึงมักเรียกว่า ราเม็ดผักกาด โรคนี้พบได้ทุกระยะการเจริญเติบโตของพริก

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. ควรไถพรวนดินตากแดด เพื่อฆ่าเชื้อโรคที่อยู่ในดิน เนื่องจากเชื้อสาเหตุโรคสามารถมีชีวิตรอดอยู่ในดินได้นาน
2. ใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ ก่อนปลูกเพื่อปรับสภาพดิน
3. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี
4. ควรจัดระยะปลูกให้เหมาะสม และทำค้างหรือซิงเชือกช่วยเมื่อต้นพริกล้มหรือเลื้อยปรกดิน เพื่อให้โคนต้นโปร่ง แสงแดดส่องถึง ไม่ให้มีความชื้นสูง เป็นการลดการระบาดของโรค
5. หมั่นตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นเป็นโรค ให้ถอนต้นและขุดดินบริเวณที่พบ นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วราดดินในหลุมและบริเวณใกล้เคียง ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คาร์บอกซิน 75% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทลโคลฟอส-เมทิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีไดรไดอะโซล 24% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีไดรไดอะโซล + ควินโดซีน 6% + 24% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยรด

- สารทุก 5 วัน อย่างน้อย 2 ครั้ง เพื่อป้องกันเชื้อสาเหตุโรคแพร่ไปยังต้นข้างเคียง
6. หลังจากเก็บเกี่ยวพริกแต่ละรุ่น ควรกำจัดเศษซากพืชและวัชพืชในแปลงให้หมด เพื่อป้องกันการสะสมของเชื้อโรค
7. ควรทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการเกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค

ระวัง โรคหัวและรากเน่า (เชื้อรา Sclerotium rolfsii) ในหอมแดง, หอมหัวใหญ่

สภาพอากาศในช่วงนี้มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่ เดือนผู้ปลูก**หอมแดง, หอมหัวใหญ่** ในระยะ เจริญเติบโตทางลำต้น รับมือ**โรคหัวและรากเน่า (เชื้อรา Sclerotium rolfsii)**

ต้นหอมแสดงอาการใบเหลือง เหี่ยว ชะงักการเจริญเติบโต ต่อมาใบแห้งจากปลายใบ แล้วลามแห้งหมดทั้งต้น กาบใบและรากเน่า เมื่อถอนต้นจะหลุดจากดินได้ง่าย บริเวณโคนต้นพบเส้นใยหยากสีขาวของเชื้อราสาเหตุโรค และเมล็ดสีขาวหรือสีน้ำตาลเข้มจนเกือบดำ คล้ายเมล็ดผักกาดปนอยู่กับเส้นใย จึงมักเรียกว่าราเมล็ดผักกาด

**** ในระหว่างรอการขนส่ง หรืออยู่ในโรงเก็บ ถ้าหัวหอมมีเชื้อราสาเหตุโรคติดมาจากแปลงปลูกจะทำให้หัวเน่าและลุกลามไปยังหัวที่อยู่ใกล้เคียง

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. หลีกเลี่ยงการปลูกพืช ในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรคนี
2. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี
3. ก่อนปลูกควรไถตากดิน 2-3 แดด ใส่ปูนขาว และปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อปรับสภาพดิน
4. ใช้หัวหรือเมล็ดพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการระบาดของโรคนี และไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ
- 5.หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นเป็นโรค ให้ถอนต้นและขุดดินบริเวณที่พบ นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วรดดินในหลุมและบริเวณใกล้เคียง ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คาร์บอกซิน 75% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทลโคลฟอส-เมทิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีไทรไดอะโซล 24% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีไทรไดอะโซล + ควินโดซีน 6% + 24% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไอโพรไดโอน 50% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยรดสารทุก 5 วัน อย่างน้อย 2 ครั้ง เพื่อป้องกันเชื้อสาเหตุโรคแพร่ไปยังต้นข้างเคียง
6. ควรทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการเกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค

ระวัง เพลี้ยไฟ ในถั่วเขียว

สภาพอากาศในช่วงนี้มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่ เดือนผู้ปลูก**ถั่วเขียว** ในระยะ ระยะออกดอก รับมือ**เพลี้ยไฟ**

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดน้ำเลี้ยงจากใบ ยอดอ่อน ตาดอก หรือฝักอ่อน ส่วนต่างๆ ของถั่วเขียวที่ถูกทำลายจะเกิดรอยด่าง หักงอ บิดเบี้ยวคล้ายใบหด เส้นกลางใบมีสีน้ำตาลเข้ม ใบแห้งกรอบ และหลุดร่วง ถ้าทำลายส่วนของฝัก จะทำให้ฝักบิดเบี้ยว ไม่ติดเมล็ด

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

พ่นสารฆ่าแมลง ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรไทโอฟอส 50% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมไทโอคาร์บ 50% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

ระวัง หนอนม้วนใบ ในถั่วเขียว

สภาพอากาศในช่วงนี้มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่ เดือนผู้ปลูก**ถั่วเขียว** ในระยะ ระยะออกดอก รับมือ**หนอนม้วนใบ**

หนอนที่ฟักออกจากไข่ใหม่ๆ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ชักใยบางๆ คลุมตัวไว้ แล้วกัดกินผิวใบ เมื่อหนอนโตขึ้นจึงกระจายกันออกไปเพื่อหาใบหรือชักใยดึงเอาใบหลายๆ ใบมาห่อรวมกัน แล้วอาศัยกัดกินอยู่ในใบที่ม้วนนั้นจนหมด แล้วเคลื่อนย้ายไปทำลายใบอื่นต่อไป

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

พ่นสารฆ่าแมลง อินดอกซาคาร์บ 15% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทอกซีฟีโนไซด์ 24% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ลูเฟนนูรอน 5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน 20% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อใบถูกทำลาย 30 เปอร์เซ็นต์

ระวัง เพลี้ยอ่อน ในถั่วเขียว

สภาพอากาศในช่วงนี้มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่ เดือนผู้ปลูก**ถั่วเขียว** ในระยะ ระยะออกดอก รับมือ**เพลี้ยอ่อน**

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดน้ำเลี้ยงจากยอด ใบอ่อน ช่อดอก และฝักอ่อนของถั่วเขียว ทำให้ต้นแคระแกร็น ยอดย่น หักงอ ดอกร่วง ฝักอ่อนบิดเบี้ยว และเมล็ดลีบ ผลผลิตเสียหาย และลดลงมากกว่า 30 เปอร์เซ็นต์

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

พ่นสารฆ่าแมลง ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน 20% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบเพลี้ยอ่อนระบาด พ่น 1-2 ครั้ง ห่างกัน 7-10 วัน

ระวัง หนอนกระทู้ผัก ในถั่วเขียว

สภาพอากาศในช่วงนี้มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่ เดือนผู้ปลูก**ถั่วเขียว** ในระยะ ระยะออกดอก รับมือ **หนอนกระทู้ผัก**

หนอนที่ฟักออกมาจากไข่ใหม่ๆ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ทะแผิวใบด้านล่าง ทำให้เหลือแต่ผิวใบด้านบน มองเห็นใบโปร่งใสคล้ายร่างแห เมื่อหนอนโตขึ้นจะแยกกลุ่มออกไปกัดกินใบทั่วทั้งแปลง โดยหนอนจะกัดกินจากขอบใบเข้าไป

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

พ่นเชื้อไวรัสของหนอนกระทุ้ผัก อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 1-2 ครั้ง เมื่อพบการระบาด หรือ พ่นสารฆ่าแมลง แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟลูอาซุรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อใบถูกทำลาย 30 เปอร์เซ็นต์

ระวัง โรคจุดดำ หรือโรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา Colletotrichum gloeosporioides) ในอะโวคาโด

สภาพอากาศในช่วงนี้มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่ เดือนผู้ปลูก**อะโวคาโด** ในระยะ ทุกระยะการเจริญเติบโต รับมือ**โรคจุดดำ หรือโรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา Colletotrichum gloeosporioides)**

อาการที่ใบ พบจุดแผลสีน้ำตาลเข้ม หากอาการรุนแรงแผลจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว ใบจะแห้ง และร่วง

อาการที่ก้านใบ กิ่ง และก้านช่อดอก พบแผลจุดหรือขีดสีม่วง ถ้าอาการรุนแรงแผลจะขยายลุกลาม ทำให้ก้านใบและกิ่งแห้ง หากเกิดที่ก้านช่อดอกจะทำให้ช่อดอกเหี่ยวแห้ง หลุดร่วงก่อนติดผล

อาการที่ผล ผลอ่อนพบจุดแผลสีน้ำตาลถึงดำ หากอาการรุนแรงผลจะหลุดร่วงก่อนกำหนด อาการบนผลแก่ มักพบในระยะใกล้เก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว พบแผลจุดสีน้ำตาลถึงดำรูปร่างกลม ต่อมาแผลขยายลุกลามเป็นแผลยุบตัวในเนื้อผล ทำให้ผลเน่า บางครั้งพบเมือกสีส้มซึ่งเป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราสาเหตุโรคที่บริเวณแผล

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

- 1. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้นเพื่อลดความชื้นสะสม
- 2. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค
- 3. หากพบเริ่มมีการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคzeb 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 45% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
- 4. หลังจากเก็บผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรค กิ่งแห้ง และขั้วผลที่ติดอยู่บนต้น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค